

ТАЊА ШЉИВАР

РЕЖИМ ИСЦЈЕЉЕЊА

ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ У ВАРАЖДИНУ
(Хрватска)

ПЕТАК, 31. МАЈ

TANJA ŠLJIVAR

HEALING REGIME

CROATIAN NATIONAL THEATRE IN VARAŽDIN
(CROATIA)

FRIDAY, 31ST MAY

Режија: БОЈАН ЂОРЂЕВ Direction: BOJAN ĐORĐEV
Сценографија: СИНИША ИЛИЋ Set design: SINIŠA ILIĆ
Костимографија: АНА МИКУЛИЋ Costume design: ANA MIKULIĆ
Композиторка: МАРИЈА БАЛУБЏИЋ Composer: MARIJA BALUBDŽIĆ
Дизајн светла: ТОМИСЛАВ МАГЛЕЧИЋ Light design: TOMISLAV MAGLEČIĆ
Кроатизација: ВЕСНА КОСЕЦ ТОРЈАНАЦ, ТАЊА ШЉИВАР
и тим представе Translation to Croatian: VESNA KOSEC TORJANAC, TANJA
Аутор најавног видеа: МИРАН БРАУТОВИЋ Introductory video production: MIRAN BRAUTOVIĆ

Улоге Cast

ХАНА ХЕГЕДУШИЋ HANA HEGEDUŠIĆ
БЕТИ ЛУЧИЋ BETI LUČIĆ
ХЕЛЕНА МИНИЋ МАТАНИЋ HELENA MINIĆ MATANIĆ
МАРКО ЦИНДРИЋ MARKO CINDRIĆ
КАРЛО МРКША KARLO MRKŠA

Представа траје 1 сат и 20 минута. The play is 1 hour and 20 minutes long.

СПИСАТЕЉИЦА

Када сам први пут још 2018. разрађивала концепт за казалишни текст радног наслова *Комад о исцјељењу*, аплицирајући тим пројектом за различите списатељске резиденције, написала сам у писму намјере сљедеће: „Проводила сам дане расцјепкана између неколико различитих пројеката, филмских, казалишних, радијских, књижевних, и оно мало слободног времена проводила сам наизмјенце се интоксичирајући и детоксичирајући. За вријеме тих заједничких алкохолних и пушачких вечери, са својим сам пријатељима проводила све више времена у размјени савјета којег стручњака за акупунктуру, психотерапеута, или хомеопата, или остеопата посјетити. Био и органска храна постала је приоритетна на нашим куповним листама, а кемијски састав лијекова наше адолесценције замијенили смо истраживањем колективних искустава с дрогама, попут конзумације ајахуаске уз посредовање шамана. Већина нас, нарочито жене, практикује јогу, готово све патимо од болова доњег дијела леђа чије ублажавање нас је довело до сусретања бројних шарлатана и црнохуморних исцјелитеља. Жељела бих написати драму која ће бити резултат истраживања различитих исцјелитељских пракси и њиховог односа према нашим тијелима, па до државних (био)политика и патријархалних очекивања од фертилитета.“

Четири године касније, и добрано у својим тридесетима, патријархална очекивања плодности и рађања опстају, док се биополитичка контрола државе над нашим индивидуалним и колективним тијелом „отела контроли“ у више него дословном смислу – искусили смо глобалну КОВИД 19 пандемију, а с њом и дотад незамисливе реперкусије државних политика које су наметнуте људском (и другом тијелу). Концепт јавног здравства био је у средишту позорности и стално се пропиткивао – било из перспективе десетљећа дугог пропадања и уништења већине болница по свијету и здравственог сустава, било на бојном пољу идеја: покушавају ли нас велике фарма компаније поубијати цијепљењем (бујање теорија завјере) или покушавају само радити то што су увијек радиле – лијечити нас и зарађивати огroman новац на нашој боли и очају?

За вријеме затварања било је теже него икада разумјети свијет око нас – но број гласова, анализа, мишљења и текстова није престајао расти. У таквом сам политичком и друштвеном тренутку одлучила наново исписати одломке *Комада о исцјељењу*, црне комедије која ми је била на уму као наставак претходног мога казалишног текста *Режим љубави*, покушавајући при том узети у обзир неке од тренутних глобалних здравствених питања и даљни развој.

Форма текста настоји слиједити стање медија, интернета, и осјећај који сам доживјела читавим тијелом – преплављеност морем гласова преокупираних продајом или куповином обиља покушаја, метода, техника, не само лијечења него и голог преживљења.

Барем два се свијета и епохе сударају и у тексту: наш „стари“ свијет или свијет касног капитализма, здравственог туризма, авионских летова и банака, и наш нови свијет постпандемијске апокалипсе и опстанка.

Међутим, било ми је битно експлицитно не споменути или тематизирати пандемију КОВИДА 19, избјегавајући тиме недореченост и привремени значај теме, како бих више артикулирала осјећаје, слике, дискурс који се користио у овој или некој будућој пандемији. Неријетко, а особито у ријетким „one linerima“, мијешају се и тема и форма текста (попут: Чим се одрекнемо жеље за драмом, у нама се пробуди жеља за дхармом.).

Но, чак и у том стању изгледног незнања, успјело ми је исписати завршну слику која даје наду: слику ишчекивања, но не у смјеру очекивања каризматичног вође, гуруа, религиозне фигуре или брзог рјешавања исцрпљујуће физичке или психичке боли и несреће; то је смјер антиципације испуњења најелементарније људске потребе – за додиром другог, а тиме у ширем смислу и контактом с другим. Слика особе/говорне позиције/пацијентице која лежи у подруму на кревету чекајући да је нетко додирне, почетна је и завршна слика комада. На периферијама падајућег капиталистичког, мизогинистичког и расистичког друштва постоји могућност да никне друштво испуњено љубављу и брижношћу.

Тања Шљивар (Бања Лука, 1988)

Драматургију на Факултету драмских уметности у Београду дипломирала је 2011. као студенткиња генерације. Има и две мастер дипломе – из драматургије на ФДУ Београд (2013) и из Примењених позоришних студија на Универзитету „Justus Liebig“ у Гисену, Немачка (2017).

Одмах након дипломирања добила је награду „Борислав Михајловић Михиз“ за дотадашње укупно драмско стваралаштво, чиме је постала најмлађа добитница ове награде.

Њена прва драма *Пошто је пао пао* успешно је играна током неколико сезона (2012–2014) у београдском Атељеу 212, у режији Снежане Тришић.

Другом драмом *Гребање или Како се убила моја бака* у извођењу Босанског народног позоришта Зеница (2012) у режији Селме Спахић, освојила је бројне награде: „Слободан Селенић“ за најбољу дипломску драму на ФДУ, „Петар Кочић“ за најбољу драму на бањалучком Театар Фесту, награду „Миодраг Жалица“ на Фестивалу БиХ драме у Зеници. За њену трећу драму *Ми смо они на које су нас родитељи ујозоравали*, такође у извођењу БНП-а Зеница и у режији Мирјане Карановић (2016), добила је најзначајнију награду за драмско писање у Србији – Стеријину награду, као и награду „Миодраг Жалица“. Представа је гостовала на више од десет интернационалних фестивала.

Драма *Али траг ме је штићено* сценски је читана на каталонском језику, на фестивалу Драматургија кризе у Барселони, а праизведена је у Народном позоришту Ужице у децембру 2018. у режији Бојана Ђорђева.

Драмом *Као и све слободне гјевојке* била је номинована за једну од најзначајнијих награда за развој новог драмског текста на немачком говорном подручју – Retzhofer Dramapreis. Драма је праизведена у Дојчес театру у Берлину, априла 2018, на немачком језику (режија Саломе Дастмали), а такође је награђена на

фестивалу МЕСС у Сарајеву, први пут додељеном МЕСС маркет наградом за копродукцију, те чека домаћу прву изведбу.

Режим љубави, последња је целовечерња драма коју је Тања Шљивар наручио Атеље 212, и која је у истом позоришту праизведена у априлу 2018. у режији Бојана Ђорђева.

Драме су јој преведене на више од десет језика и објављене у преко двадесет различитих позоришних и књижевних часописа, публикација, самосталних књига и антологија.

РЕДИТЕЉ

Режим исцјељења је застрашујућа комедија, коју смо сви, на овај или онај начин преживели у екстремном сценарију са светском пандемијом короне, али и коју изводимо у свакодневном суживоту и дијалогу с властитим телима која су наш „храм“, некада, чини се, и неисцрпни ресурс, некад љути непријатељ и издајица, а некад полудели тинејџер којег је тешко контролисати. Писан у слободној, асоцијативној форми *Режим исцјељења* трансформише се из лирског стенд-ап-а у хорор-вођену медитацију, у урнебесни СФ, који нам се на тренутке чини исувише, компромитујуће познат.

Бојан Ђорђевић (Београд, 1977)

Образован у пољу позоришта и теорије уметности на Факултету драмских уметности и Универзитету уметности у Београду као и у Амстердаму на ДасАртс. Осим у Београду, његови су радови приказивани у Берлину, Бриселу, Амстердаму, Њујорку, Шангају, Бечу, Цириху, Сеулу, Загребу, Риједи, Љубљани... Инсценирао је текстове Т. Шљивар, Г. Ферчеца, И. Сајко, Е. Гиберера, Е. Јелинек, Џ. Џојса, Ф. Кафке, као и три опере, укључујући и *Les enfants terribles* Ж. Коктоа/Ф. Гласа. Поред драмског позоришта инспирише га интердисциплинарна изведба заснована на тексту/језику и критичкој теорији. Члан је уредничког колектива и саоснивач платформе Теорија која Хода и ТкХ часописа за теорију извођачких уметности од 2001. до 2017.

О ПРЕДСТАВИ

Можемо рећи и како сви ликови који пролазе изведбом *Режима исцјељења* творе и један лик, један глас, једно тијело, једну „судбину“, једно стање човјека. Тим својим драматуршким проседеом напуштања чврстог идентитета лика, Тања Шљивар излази из зоне сигурности и комфора, напиње границе и драматуршког и гледатељског хоризонта очекивања. Помичући границе форме и садржаја, времена и простора (драмског) текста, ликова и себе саме као драмског писца, Тања Шљивар не мијења појам границе и очекивања ради евентуалног ларпурлартистичког ауторског уживања, већ да би се тим заједничким чином несигурности и nelaгоде (због помањкања познатих граница) дошло до неког разумијевања стања времена и човјека.

На крају, изведбена ситуација свијета који долази своје крају, као и наш свијет, наша предапокалиптична, касно-глобално-капиталистичка реалност коју представља и с којом је у дијалогу, није ипак лишена и једног свог одбрамбеног бедема, који се, осјећамо, гради кроз непрестане дотоке хумора у ткиву Тањина текста. Жанровски, неке врсте црног хумора. Дијалог који Тања Шљивар води са свијетом интроспекција је без уступака и сакривања, и чини *Режим исцјељења* текстом који нас се изнимно тиче!

Весна Ђикановић (Из програмске књижице представе)

КРИТИКА

ПРЕДСТАВА ИЗНИМНЕ ЕНЕРГИЈЕ И КАТАРЗЕ КОЈА СЕ НЕ СМИЈЕ ПРОПУСТИТИ

Представа *Режим исцјељења*, најновија праизведба на коморној сцени Хрватског народног казалишта у Вараждину дјело је за чију нам је свеобухватнију анализу и перцепцију требао одмак. Превише је животна, иако због тога не губи на умјетничкој вриједности, дапаче, мало је ауторско, редатељско и глумачко ремекдјело имајући у виду тематику у коју смо и сви ми и даље уроњени.

Застрашујућа сатира живота у коју смо недавно били инволвирани као човјечанство и појединци, када су нас присилили да помислимо да смо препуни вируса, болесни... те да сваки контакт, додир, интеракција, сусрет, може бити погубан за нас, наше ближње и цијели свијет, данас, у свима нама изазива невјерицу. Питамо се како је то уопће било могуће. Свјесни смо и колико се, у пандемијском времену, када је живот на тренутак стао, и сам свијет промијенио, а промијенили смо се и сами.

У потпуности смо другачији и нисмо и никад нећемо више бити исти, јер ако су у извањскоме свијету могли стати ратови који, како каже и редатељ Бојан Ђорђевић, никад не престају, зар нас онда ишта више може уистину зачудити кад је ријеч о манипулацији и нама самима? Ауторицу Тању Шљивар фасцинирала је та каотична ситуација у којој превладава немоћ и човјекова жудња за здрављем, исцјељењем – емоционалним, духовним, љубавним, тјелесним... те се и ми више не сналазимо па ни конзултирајући и сусрећући нутриционисте, гуруре, особне тренере, астрологе, предсказиваче будућности, свећенике, духовне вође... Свјесни да након пандемијског времена све губи смисао и да смо препуштени властитом здравом разуму.

Из дана у дан овисно о ступњу освијештености о тренутку, наше је пуко преживљавање изманипулирано на безброј начина наметнутим нам „трендовима“ било да је ријеч о здравој прехрани, тјелесној активности, односима с другима и са самим собом. У рашомону опречних информација, религија, идеологија, на-

дриљечништва, психоаналитичара, исцјелитеља, гатара и магова све некако губи смисао и нит водиљу. Јадно је и биједно, али ако се успијеш насмијати самоме себи и надасве комично.

Управо то у свому је комаду *Режим исцјељења* сјајно искаркирала Тања Шљивар те исплела урнебесну комедију пуну апокалиптичних слика за које смо до прије неколико година мислили да су немогуће. Но из перспективе постпандемијског доба апокалипса се догађа цијело вријеме и само је питање препознавања и сналажења у томе – истиче редатељ Ђорђевић.

У представи изњедреној у varaждинском ХНК сјајно глуме Бети Лучић, Хана Хегедушић, Хелена Минић Матанић, Марко Циндрић и Карло Мркша, док сценографију потписује Синиша Илић, костимографкиња је Ана Микулић, складатељица Марија Балубџић, а аутор најавног видеа Миран Браутовић.

Представа има изврсну енергију и премда је на тренутке тешка за публику, која ће у појединим дијеловима моћи препознати себе и од срца се насмијати, долазак у казалиште представљаће катарзу и обогаћење које се не смије пропустити.

Марија Барић (*hia.com*, 19. децембар 2023)

РАСУТО ТКИВО ТОКСИЧНЕ ЗБИЉЕ

Огуљена наранча вакумирана у пластици, пластиком омотан број природословног часописа са знаковитом илустрацијом која ледену санту показује као одбачену пластичну врећицу, чување аеродромских распореда летења празних авиона тијekom пандемијског затварања... Набрајати парадоксе свијета јучер и данас, и сасвим сигурно сутра, чак и не оне који се изравно тичу глобалних или локалних сукоба који само што нису постали глобални, може се унедоглед. Забавно је, али само понекад, или док се човјек не погледа у зрцало. Под увјетом да га још има, јер чему зрцало кад сваки мобител има камеру за селфи.

Неке од тих парадокса, и оне страшне, али и оне толико страшне да су забавни, у расуто је постдрамско ткиво наслова *Режим исцјељења* уписала босанскохерцеговачка и србијанска драматичарка Тања Шљивар, а под истим је насловом текст премијерно одигран

у режији Београђанина Бојана Ђорђева у Хрватском народном казалишту у Вараждину. Сасвим погођено, средином адвента, када се радост читује углавном у (пре)задовољавању тјелесних апетита и жудњи. На и иначе угодној и занимљивој, а сад и нетом обновљеној коморној сцени „Рогоз“ тог „петог“ ХНК-а, несводива драма у којој се ликови појављују и нестају пратећи мисао и потрагу за смислом протагонистиче морала је добити конкретнију форму. И управо је та подрумска позорница, налик на мини-арену која са спуштеним стропом и мноштвом улаза намеће интиму и суигру, точно изабрано призориште, чак и да не одговара самом почетку текста: „Лежим на кревету у подруму некадашњег кафића.“

Интимно путовање тијела и душе млађе жене кроз лабиринт токсичности није само исповијед, иако јест ако се схвати да су сви остали ликови пројекције приповједачице саме или њезина поимања околине. Наравно, ништа без баке која заговара здрав живот, али ту је магични мачо-исцјелитељ, схизофрена заговорница конзумеризма и сулуди негатор невидљивих руку тржишта које најприје нуди нездравно обиље, а онда и палету третмана посљедица. Неименована пацијентка Тање Шљивар Алиса је с оне стране огледала, али та страна је, као и заправо код Керола, наша: ми смо такођер (чак и бака, жалост!) у њој.

Драматуршки сложена по принципу идеалног путовања у којем гротескне визије јесу дио исцјелитељског процеса, који опет нужно отвара очи за збиљу како би донекле помогао док замућује поглед како би режим (било који!) опстао, представа у разигра-

вању мора збиље слиједи логику изворника. У жељи да буде и довољно илустративна, понекад губи дах у дигресијама, али га враћа брзином промјене фокуса, што омогућава сам изведбени простор. Недвојбена је то заслуга редатеља с једне, али и сценографа Синише Илића с друге стране, чија је свијест о драматургији простора већ позната не само из сурадње с Ђорђевоу, на примјер, Загребачком казалишту младих. Његов пословични минимализам овдје се надопуњавао с циљано разбарушеним костимима, али и тешком шминком, Ане Микулић.

Од извођача се истодобно тражила готово филмска брзина, али и посвећеност свакој од епизода. Издвојена је Хана Хегедушић у проводној улози, готово без тренутка предаха, но нитко од партнерица и партнера није се притом штедио: Карлу Мркши не треба много да игра живахног али смртно болесног, Хелена Минић Матанић утјеловљење је дигиталне пророчице, а Марко Циндрић посљедњег носитеља те(к)стостеронског потенцијала, док Бети Лучић годи рола строге пророчице континуитета. Сви заједно одјек су оних Шекспирових вјештица и њихове у међувремену остварене клетве: „Ружно је лијепо, а лијепо је ружно; лебдимо кроз маглу и уздушје кужно.“

Игор Ружић (*matica.hr* – *Vijenac* 779, 18. јануар 2024)

WRITER

TANJA ŠLJIVAR (BANJA LUKA, 1988)

She graduated Dramaturgy from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade in 2011 as a valedictorian. She holds two master's degrees, one in Dramaturgy from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade (2013) and another in Applied Theatre Studies from the "Justus Liebig" University in Giessen, Germany (2017).

Immediately after graduating, she was awarded the "Borislav Mihajlović Mihiz" award for her overall dramatic work up to that point, becoming the youngest recipient of this award. Her first play, *How Much for the Pâté*, was successfully staged for several seasons (2012–2014) at the Atelje 212 in Belgrade, directed by Snežana Trišić.

Her second play, *Scratching or How My Grandma Killed Herself*, performed at the Bosnian National Theatre in Zenica (2012) and directed by Selma Spahić, won numerous awards: the "Slobodan Selenić" award for the best graduate play at the Faculty of Dramatic Arts, the "Petar Kočić" award for the best play at the Banja Luka Theatre Festival, and the "Miodrag Žalica" award at the Bosnia and Herzegovina Drama Festival in Zenica. For her third play, *We Are the Ones Our Parents Warned Us About*, also performed at the Bosnian National Theatre in Zenica and directed by Mirjana Karanović (2016), she received the most significant award for playwriting in Serbia - the Sterija Award at the Sterija Theatre Festival, as well as the "Miodrag Žalica" award. The play has been featured at more than ten international festivals.

Her play *But the City Protected Me* was staged in Catalonia at the Crisis Dramaturgy Festival in Barcelona and premiered at the National Theatre in Užice in December 2018, directed by Bojan Đorđev.

The play *Like All Free Girls* was nominated for one of the most significant awards for the development of new dramatic texts in the German-speaking area – the Retzhofer Dramapreis. The play premiered at the Deutsches Theater in Berlin in April 2018, in German (directed by Salome Dastmali), and also received an award at the MESS Festival in Sarajevo, being the first recipient of the MESS Market award for co-production, awaiting its first domestic performance.

Love Regime is her latest full-length play commissioned by Atelje 212 and premiered at the same theater in April 2018, directed by Bojan Đorđev.

Her plays have been translated into more than ten languages and published in over twenty different theater and literary magazines, publications, standalone books, and anthologies.

DIRECTOR

BOJAN ĐORĐEV (BELGRADE, 1977)

Educated in the field of theater and art theory at the Faculty of Dramatic Arts and the University of Arts in Belgrade, as well as at DasArts in Amsterdam. In addition to Belgrade, his works have been shown in Berlin, Brussels, Amsterdam, New York, Shanghai, Vienna, Zurich, Seoul, Zagreb, Rijeka, Ljubljana... He has staged texts by T. Šljivar, G. Ferčec, I. Sajko, E. Giebler, E. Jelinek, J. Joyce, and F. Kafka, as well as three operas, including *Les Enfants Terribles* by J. Cocteau/F. Glass. In addition to drama theater, he is inspired by interdisciplinary performances based on text/language and critical theory. He is a member of the editorial board and co-founder of the Theory That Walks and TkH journal for performing arts theory from 2001 to 2017.

REVIEWS

THE PERFORMANCE OF EXCEPTIONAL ENERGY AND CATHARSIS YOU MUST NOT MISS

Healing Regime is the latest production on the chamber stage of the Croatian National Theater in Varaždin, is a work that requires a more comprehensive analysis and perception from us. It is too lifelike, although it does not lose its artistic value because of that; on the contrary, it is a little masterpiece in terms of writing, directing, and acting, considering the theme in which we all are still immersed.

The intimidating satire of life in which we were recently involved as humanity and individuals when we were made to believe that we were full of viruses, sick... and that every contact, touch, interaction, encounter could be fatal for us, our loved ones, and the whole world, today, in all of us,

provokes disbelief. We wonder how that was even possible. We are aware of how, in pandemic times, when life momentarily stopped and the world itself changed, we changed too.

We are completely different, and we will never be the same again, because if wars could stop in the extraneous world, as director Bojan Đorđev says, wars that never cease, then can anything truly surprise us when it comes to manipulation and ourselves? The chaotic situation fascinated author Tanja Šljivar, where helplessness and the human longing for health, healing – emotional, spiritual, romantic, physical... prevail, and we no longer find our way, even consulting and meeting nutritionists, gurus, personal trainers, astrologers, future predictors, priests, spiritual leaders... Aware that after the pandemic era, everything has lost its meaning, and we are left to our sanity.

Day by day, depending on the level of awareness of the moment, our mere survival is manipulated in countless ways by imposed “trends,” whether it is about healthy eating, physical activity, relationships with others, and ourselves. In the Rashomon of conflicting information, religion, ideologies, quackery, psychoanalysts, healers, fortune tellers, and magicians, everything somehow loses meaning and a guiding thread. It is sad and pitiful, but if you manage to laugh at yourself and above all, comically.

That is exactly what Tanja Šljivar brilliantly caricatured in her play *Healing Regime* and weaved a hilarious comedy full of apocalyptic images that we thought were impossible just a few years ago. But from the perspective of the post-pandemic era, the apocalypse is happening all the time, and it is just a matter of recognition and adaptation to it – emphasizes director Đorđev.

In the performance at the Croatian National Theater in Varaždi, Beti Lučić, Hana Hegedušić, Helena Minić Matanić, Marko Cindrić, and Karlo Mrkša brilliantly act, while the set designer is Siniša Ilić, costume designer is Ana Mikulić, composer Marija Balubdžić, and the author of the introductory video is Miran Brautović.

The performance has excellent energy, and although it is sometimes heavy for the audience, who will be able to recognize themselves and laugh heartily at some points, going to the theater will be a catharsis and enrichment that must not be missed.

Marija Barić (*hia.com*, 19th December 2023)

SCATTERED TISSUE OF TOXIC HERBS

A peeled orange vacuum-packed in plastic, a number of a natural science magazine wrapped in plastic with a significant illustration depicting an abandoned plastic bag as an ice floe, keeping airport flight schedules of empty planes during the pandemic lockdown... Enumerating the paradoxes of the world yesterday and today, and certainly tomorrow, even those that do not directly relate to global or local conflicts that are on the verge of becoming global can go on indefinitely. It is amusing, but only sometimes, or until one looks in the mirror. Provided there is still one, because what is the use of a mirror when every mobile phone has a selfie camera?

Some of these paradoxes, both terrible and so funny, are scattered in the post-dramatic tissue of *Healing Regime* inscribed by Bosnian-Herzegovinian and Serbian playwright Tanja Šljivar, and under the same title, the text was directed by Bojan Đorđev, a Belgrade-born director in the Croatian National Theater in Varaždin. Quite aptly, in the middle of Advent, when joy mainly manifests in (over)satisfying bodily appetites and desires. On the otherwise pleasant and interesting, and now even internet-renewed chamber stage "Rogoz" of that "fifth" CNT, the indivisible drama in which characters appear and disappear following the protagonist's thought and search for meaning had to take on a more concrete form. And precisely that basement stage, resembling a mini-arena with a lowered truss and numerous entrances imposing intimacy and interaction, is the chosen setting, even if it does not correspond directly to the beginning of the text: "I lie on the bed in the basement of a former café."

The intimate journey of the body and soul of a young woman through the labyrinth of toxicity is not just a confession, although it is understood that all other characters are projections of the narrator herself or her perceptions of the environment. Of course, nothing without the grandmother advocating a healthy life, but there is also the magical healer macho, the schizophrenic advocate of consumerism, and the crazy denier of invisible market hands that first offer unhealthy abundance and then a palette of consequence treatments. The unnamed patient of Tanja Šljivar, Alice, is on the other side of the mirror, but that side is, like Carroll's, ours: we are also (even grandma, unfortunately!) in it.

Dramatically complex according to the principle of an ideal journey in which grotesque visions are part of the healing process, which in turn necessarily opens eyes to reality to somewhat help while obscuring the view to keep the regime (any!) surviving, the performance in its playing out must follow the logic of the original. In the desire to be sufficiently illustrative, it sometimes loses breath in digressions, but it is brought back by the speed of focus change, which allows for the performance space itself. It is undoubtedly the merit of the director on one hand, but also the set designer Siniša Ilić on the other, whose awareness of the dramaturgy of space is already known not only from cooperation with Đorđev in, for example, the Zagreb Youth Theater. His proverbial minimalism here was complemented by deliberately disheveled costumes, but also heavy makeup, by Ana Mikulić.

The performers were simultaneously required almost cinematic speed, but also dedication to each of the episodes. Hannah Hegedušić stood out in the leading role, almost without a moment's pause, but none of the partners were spared: Karlo Mrkša does not need much to play lively but mortally ill, Helena Minić Matanić is the embodiment of the digital prophetess, and Marko Cindrić the last bearer of that testosterone potential, while Beti Lučić fits the role of a stern prophetess of continuity. Together, they echo those Shakespearean witches and their meanwhile realized curses: "Fair is foul, and foul is fair; Hover through the fog and filthy air."

Igor Ružić (*matica.hr* – *Vijenac* 779, 18th January 2024)